

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm Cl.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

quæ sequitur Alex. in d. l. si mihi, & titio. col. pen. & in addit. ad Bartolum in d. S. permittitur. & plenius dixi in prædicto consilio à me edito in causa illorū de Sal. luno. ¶ Subdit etiam quantum ad hoc, ut ecclesia dicatur, seu censetur consueta aliquid facere, seu rē certo modo cōcedere, q̄ inspicit debet id, quod ecclesia ultimo loco fecit, non consideratis ijs, quæ prius sæpe fecisset, ut colligitur ex ijs, quæ notabiliter uoluit Bald. in l. binos. C. de aduoca. diuer. iudic. & est bonus tex. in l. si mater. C. ne de statu defunct. ¶ prout quoad ius præsentandi semper inspicit debet, quis aliās ultimo præsentauerit, nam ad illum spectat ius præsentandi, tanquam is in quasi possessione præsentandi esse dicatur, ut in c. consultationibus. cum glo. & ibi Anto. Abb. & alij de iure patro. & in c. querelam. de electio. Vltius super his nolo nunc insistere, sed omisiss pluribus, quæ potuissim adducere, concludendum esse arbitror in casu occurrenti, quod ecclesia libera sit quo ad facultatem concedendi, & inuestiendi quemcunque uelit. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Emphyteosim ob lineam finitam ad dominum reuersam dominus descendentibus proximioribus emphyteote mortui tenetur renouare, si re integra, & ante quam dominus alteri concessisset, illius renouationem petissent.
- 2 Et quando ius renouationem huiusmodi petendi competit heredibus agnatis, collateralibus, & feminis, intelligitur si huius emphyteosis regulariter sint capaces.
- 3 Naturales, & legitime nati emphyteosis ecclesie renouationem nec tanquam heredes, nec tanquam proximiores, & agnati petere possunt.
- 4 Etiam si essent legitimi.
- 5 Nisi etiam quoad huiusmodi bona essent expresse legitimi ab habente expresse etiam quoad hæc bona legitimandi potestatem.
- 6 Legitimandi etiam ad bona emphyteotica simpliciter potestatem habens intelligitur de bonis emphyteoticis prophanis, & priuati, non autem ecclesie.

E P I T O M E.

EMPHYTEOSI ecclesie ad ipsam ecclesiam ob finitam lineam reuersa, si heredes agnati, & collaterales, & feminae, naturales, & illegitimè nati illius renouatione peterent, ecclesia eis illa concedere nō tenetur. Et legitimi etiam ad bona emphyteotica simpliciter ab habente potestatem legitimandi ad bona emphyteotica simpliciter non intelliguntur legitimi ad emphyteosim ecclesie.

CONSILIVM CI.

IN hac causa paucis utendo concludo Sempronium fore in emphyteosi concessa ab ecclesia præferendum heredibus Titij, ob cuius mortem, & lineam finitam emphyteosis ad ecclesiam reuersa fuit. Nā ultra quod dici posset, t̄ q̄ licet aliās, finita emphyteosi ob lineam, & generationem finitam, dominus emphyteosim descendibus emphyteote mortui renouare teneatur, alioquin ob iniuriam sic ipsis illatam possint appellare, ut uoluit Bart. in l. i. §. permittitur. ff. de aqua quod. & aesti. & in l. si mihi, & titio. ff. de verb. oblig. cum similib. tamen hoc non procedat, quando dominus rem alteri concessisset prius, quā proximiores descendentes ipsius emphyteote se renouari petissent, & sic ante corū petitionē res integra esse desisset, ut uoluit Roma. in consi. 70. aliās 68. per textum in c. 1. de natu. feu. & argumento c. quamuis. de rescriptis in 6. & corū, quæ uoluit Bart. & alij in l. Gallus. §. & quid si tantum. ff. de liberis, & posthum. loquentes de legitimatione filij naturalis facta, uel petita re non inte-

gra post mortem patris, & facit id, quod dominus Alexan. in consi. 10. col. ultimam. in indiuiduo uoluit dominus Præpositus admodum feud. ad fil. perti. col. penult. dici possit, q̄ foror dicti Titij hæres istius renouari petit, non est proximior descendens petendi renouationem finita emphyteotica descendentibus, Bart. in d. l. si in fin. de priuileg. credit. & Alex. in d. l. si post Bartolum in ult. col. quæ omnia, & nonnulli contrarium uoluerint, casui, & nostræ optimè conuenirent, alia tamen optima ratione conclusionem supra præprobo. Nam posito, q̄ hoc ius petendi etiam heredibus collateralibus, & secundum aliquos in c. bonæ. ii. 2. de partium. tamen t̄ hoc uerum est, quando collaterales etiam feminae illius emphyteosim capaces essent, & non aliter, ut probantur per Alexan. post alios in d. l. si in ult. col. cum ijs, quæ pōhnt Moder. aliās comprehensū sub inuestitura, si probat non solum sint emphyteosis incapaces, sed iure petendi renouationem fieri de ead. ad ecclesiam propter lineam finitam reuente cessatione solutionis canonis sunt effectus, & exclusi dicuntur. Sed in casu nostro hæres à Titio instituta huius emphyteosim ex omnino incapax esse dicitur, quia est bastarda, ergo nullum ius petendi dictam nem sibi competit, t̄ qm̄ naturales, & illegitimi nullum possunt habere ius petendi, seu emphyteosim ecclesie seu tanquam hæres quam consanguinei alterius, ut in c. l. ibi glo. & Docto. si de feudo contentio. num. & agna. ¶ Et hoc procedit, uelut non probat, etiam si naturalis, & illegitimus legitimus, quod sequuntur Doctores, t̄ ad tradita per Baldum in l. generaliter. de rem. ibique Moder. C. de institut. & institut. dict. factis. & in l. eam, quam. C. de fideicom. betur plenè per Alexandrum, & Imolam in l. S. si quis rogatus. col. 10. ff. ad trebellianum. dum, Abbatem, & alios maxime moder. sententia. de probationibus, & hoc propter cap. ecclesie, quæ huiusmodi hominum genus ut ibi. & habetur in c. lator. & in c. per uerum qui filij sunt legitimi. ¶ Et si diceretur, potest procedere, quando naturales essent expressi, etiam quoad bona emphyteotica, & ecclesie, quia sic legitimi possent in talibus ob finitam lineam petere, respondetur, q̄ cedere per glo. & Doctores in d. S. naturalibus, ergo similiter possent etiam ob finitam lineam petere, respondetur, q̄ cedere, qm̄ fuerunt expresse, & specialiter ut etiam possint in emphyteosi ecclesie, quia qm̄ fuerunt legitimi ab eo, qui habebat in fstatem legitimandi etiam quoad bona ecclesie, & feudalia ecclesie, alioquin t̄ si dominus mans, ut Comes, uel alius haberet simpliciter legitimandi ad bona emphyteotica, non haberet ius legitimandi ad bona emphyteotica ecclesie, sed ad bona tantum prophana, & requiritur enim, quod specialiter, & expresse potestas legitimandi etiam ad bona ecclesie rit ad hoc, ut ad illa possit legitime petere ibi doctores communiter in d. cap. per uerum & in dicto §. naturales. nam potestas legitima per rescriptum istis Comitibus concessa est, & odiosa. argumento eorum, quæ habentur in

pen. in anth. quibus modis naturales efficiantur sui.
Et non dicitur per huiusmodi potestatem concessum
fuit illud, & expressè à principe concessum reperitur,
ut notat declarant Moder. in d. c. per uenerabili-
ter. ergo ali comiti fuerit concessa potestas, ut bastar
legitimo potest ad bona emphyteotica legitimare, pro-
ducto potest ad bona emphyteotica legitimatio sua
facto alio poterit, & ad alia bona legitimatio sua
non extenditur, arg. l. multum. C. si quis alte. uel sibi. &
c. de off. deleg. Sed in casu nostro
c. de off. deleg. for. titij non fuit specialiter, & ex-
pressè legitimata, ut et in emphyteosi ecclesie succe-
dere poterit, et comes qui eam legitimauit, non habuit
potestatem legitimandi ad bona ecclesie, nec in suo pri-
uilegio illud sibi fuisse concessum reperitur, ergo ue-
ra est conclusio, quod huic forori ius dictam reno-
uationem potest non cōpetit, & Sempronius i em-
phyteosis, quia agitur, est illi pferendus. Laus Deo

I V M M A E.

Emphyteosis concessa pro se, & heredibus, & successoribus
ad heredes extraneos transiit.
Contra nu. 6. & 7. q. ubi, quid illud uerbum successoribus ul-
tra uerbum heredes operetur: nisi pro omnibus, & quibuscū-
que successoribus dictum esset, nu. 15.
Idem pro heredes simpliciter: ac etiam quando pro heredibus
in perpetuum concessa fuit, nu. 5. contra nu. 6. & 16.
Et notandum in perpetuum, quomodo intelligatur.
Ecclesia ut taliter quoad utrumque dominum, & utranque
possessionem interuenientibus iustis causis, et solemnitatibus, alie-
nari potest.
Ius, & magis in emphyteosim concedi, ut perpetuo ad heredes et
extraneos transiit, & in quo casu hoc uerum sit, nu. 7. & nu.
17. ab declaratur.
Verum heredes in concessione rei ecclesie positum comprehendit
filios descendentes, & non extraneos heredes, nisi signum uni-
uersitatis esset illi adiectum.
Idem in concessione rei ecclesie in emphyteosim data, & nu. 33.
Contra si iura sine herede, intelligitur sine descendente.
Emphyteosis concessa pro se, & heredibus suis propter il-
las prout sunt, intelligitur concessa solum descendentibus,
& per heredes iunguntur.
Emphyteosis concessa regulariter sui natura ad heredes extraneos
non transiit, & in hoc, quando fuit concessa pro se, & heredibus,
non est differentia inter concessam Constantinopolitanam, &
aliam, & nu. 33.
Secus in emphyteosi priuati.
Item siue, si ex pacto, & expressè emphyteosis ecclesie etiam
pro heredes extraneos concessa esset.
Argumentum de totali alienatione rei ecclesie ad concessionem
emphyteosim ad effectum, ut in heredes etiam extraneos sit tra-
nsmissa, non procedit.
Tex. in §. l. in anth. de alien. & emphyte. declaratur,
& illa possessionem esse nullam, ostenditur.
Dispositio emphyteosim in anth. de non alien. à iure canonico
revertitur.
Verum per totum uariis modis secundum subiectam materiam
casum.
Emphyteosis concessa propter lineam finitam absque facto, & sen-
tentia iudicis ad ecclesiam reuertitur quoad dominum, & ius
emphyteoticum, sed non quoad possessionem, que factum requirit.
Emphyteosis concessa pro se, & heredibus, & successoribus
in perpetuum, comprehendit quoque filias feminas et
necesse est, si iure statuto loci feminarum propter masculos ex-
clusas non possunt admitti, nisi masculis non extantibus, & si
masculorum emphyteota propter obitum ultimi em-
phyteote sine filiis defuncti, si adhuc supersint descendentes per
lineam feminarum prioris emphyteote, emphyteosis non dici-
tur finitum, nec ad ecclesiam reuerfa, sed ipsi descendentes per li-
neam feminarum ad eam admitti debent.
Emphyteosis concessa propter lineam finitam est agnatis em-
phyteote concedenda, & renouanda, & si ecclesia alios uelles

- inuestire, agnati possunt appellare.
Et quando, & in quibus agnatis hoc procedat, nu. 29. 30. & 31.
27 Quod uerum est, si essent ab ultimo emphyteota heredes instituti,
aliis extranei heredes instituti ipsi agnatis, & proximioribus
preferuntur.
Limitatur hoc non procedere in emphyteosi ecclesie, nu. 35.
28 Emphyteosis finita propter lineam finitam, ecclesia potest filiam pri-
mi emphyteote inuestire, exclusis heredibus emphyteote.
31 Emphyteosis ecclesie, & emphyteosis priuati differant in eo, an si
nita linea ad dominum reuertatur ita, quod possit eam pro se re-
tinere, uel agnatis, aut cuiuslibet concedere debeat.
32 Emphyteosis ob delictum, & commissum emphyteote finita, & ad
dominum reuerfa heredes, & proximiores illius renouationem
sibi fieri petere non possunt.
33 Emphyteosis ecclesiastica sui natura solum ad filios, & descenden-
tes, non aut ad extraneos heredes transit, & supra, nu. 9. & 12.
34 Renouationis petenda ius in emphyteosi ecclesiastica finita ob lineam
finitam non competit usufructuario, cui etiam rei emphyteote
ab ultimo emphyteota relictus esset usufructus, nec heredibus
etiam extraneis, aut proximioribus agnatis transfuersalibus ip-
sius emphyteote.
36 Interdictum uti possidetis est iudicium duplex, & datur et pos-
sessori contra inquietantem, ac turbantem ipsum in sua possessione.
37 Emphyteosis finita, si emphyteota, uel heres eius, uel alius itaquam
emphyteota uel in naturali possessione rei emphyteote insiste-
re, contra illum domino, uel habenti causam ab eo interdictum
uti possidetis competit.
38 Et hoc in casu huiusmodi interdictum habet et effectum restitutorium.
39 At si dominus etiam sua civili possessione spoliatus esset, inter-
dictum unde ui competere.
40 Usufructuario, cui etiam rei emphyteote usufructus relictus
fuit, & qui naturalem rei illius possessionem post mortem em-
phyteote fuit adeptus, si ratione sue possessionis naturalis ip-
sum molestari contingat, competit interdictum uti possidetis co-
tra quemlibet turbantem, & molestantem, etiam si esset domi-
nus, qui rem civiliter possideret.
Contra nu. 53. ubi declaratur.
41 Quid si post mortem emphyteote soluit domino pensiones per emphy-
teota debitas, & dominus illas simpliciter receperit, et nu. 56.
42 Ingressus possessionem uacantem absque dolo illam sine initio acqui-
rit, nec potest in ea molestari, alioquin ipsi contra molestantem
interdictum uti possidetis competit.
43 Emphyteosis per mortem ultimi emphyteote finita, usufructuarius,
uel heres emphyteote naturalis rei emphyteote possessionem ua-
cantem apprehendere non potest, alias tanquam clam à domi-
no possideret, & illum in sua civili possessione turbat adeo, ut do-
mus, uel ab eo causam habes in interdicto uti possidetis contra usu-
fructuarium, & heredem predictum obtinere debeant, ut na-
turalem possessionem restituat, et ab illa molestatione desistat.
44 Ingressus possessionem naturalem absentis uacantem, clam dicitur
possidere, & ipsum absentem in sua civili possessione turbare,
adeo quod contra illum interdictum uti possidetis absenti cōpetit.
45 Conductor, finita locatione, denegans rem locatam restituere iuris
remedijs illam restituere compellitur, ac etiam puniatur.
46 Ingressus possessionem uacantem, quam ad se non pertinere sciat,
uel scire debeat, illam restituere tenetur.
47 Et si iustis rationibus ad se spectare crediderit, quo remedio ad il-
lius restitutionem tenebitur.
48 Emphyteosis finita, dominus, uel ab eo causam habens potest pro-
pria auctoritate illius possessionem adipsi, & ut expellere il-
lum, qui naturalem eius possessionem fuit ingressus.
49 Absque eo, quod is dictam naturalem possessionem per aliquod ius
remedium possidere possit.
50 Expellere propria auctoritate ingressum ui, seu clam possessionem
quando liceat, & quando non.
51 Usufructuarius, finito usufructu, quare non possit à domino pro-
pria auctoritate eiici, & secus sit in emphyteosi finita.
52 Ecclesia, siue dominus rem alicui in emphyteosim concedens & in
instrumento concessionis se illius nomine possidere constituens,
transfert in eum illam possessionem, quæ tunc penes ipsum repe-
riebatur, & si naturalis tunc penes alium erat per constitutum bu-
iusmodi